

Reactie op internetconsultatie over tot aanscherping van de generieke kwalificatie eisen voor loopbaan en burgerschap in het mbo namens roc Alfa-college, 6 februari 2016

Het Alfa-college onderschrijft de noodzaak dat studenten (zelfstandig) kritisch kunnen denken en sociaal-cultureel vaardig zijn. Veel docenten ervaren plezier in hun werk wanneer ze zien dat 'het kwartje valt' zowel op beroepsgerichte thema's als op het gebied kritisch denken en het ontwikkelen van sociaal-culturele vaardigheden. De aandacht kritische denkvermogen en sociaal-culturele vaardigheden kent dan ook de variatie die ook in het ECBO-rapport is beschreven. Daarnaast is er beleid op het gebied van loopbaan, vullen scholen (binnen kaders) het burgerschapsonderwijs in en staat in onze onderwijsvisie 'dialoog gestuurd leren' centraal. De voorgestelde wettekst suggereert dat er binnen het MBO te weinig aandacht voor kritisch denkvermogen is. Dat weerspreken we, al erkennen we dat er zeker verbeterruimte is. We maken van de consultatie gebruik om onze reactie in een breder kader te plaatsen en geven het volgende mee:

- Aandacht voor Bildung/persoonsvorming zou niet beperkt moeten worden tot hoger onderwijs en opleidingen voor (nieuwe) docenten, maar ook mogelijk moeten zijn voor bve-docenten die deze opleiding niet hebben gevolgd en vooral voor MBO-studenten!
- De ontwikkeling van kritisch denkvermogen en sociaal-culturele vaardigheden in het MBO kan gekoppeld worden aan bewegingsonderwijs, muziek, theater en andere minder rationeel gerichte insteken. De ingang beleving lijkt uitermate geschikt voor MBO-studenten.
- Wij pleiten om (naast de manier waarop burgerschap al is vormgegeven) ook in het beroepsgerichte deel van de opleiding kritisch denkvermogen en sociaal-culturele vaardigheden aan bod te laten komen. Docenten en docententeams zullen hiervoor zeker morele moed moeten durven tonen en extra skills moeten ontwikkelen om deze vaardigheden bij studenten te stimuleren, begeleiden en in goede banen te leiden.
- Effectieve ondersteuning en scholing van docenten zal daarbij niet zozeer individueel, maar vooral in teamverband moeten plaatsvinden, zodat teamleden elkaar vervolgens tot sociale steun kunnen zijn en een eenduidige pedagogische (team)houding kunnen uitdragen.
- Aandacht voor Bildung van docenten impliceert dat docenten een rolmodel zijn, daar stemmen wij van harte mee in. In ons strategische beleid is echter elke medewerker een rolmodel voor studenten en collega's.
- 'Kritisch denken en sociaal-culturele vaardigheden' bevorderen we bij alle studenten. In de herziening van de kwalificatiestructuur zien wij dat wanneer wij kiezen voor 'persoonlijke, culturele, levensbeschouwelijke vorming in het curriculum van alle studenten', dit tot gevolg heeft dat wij studenten minder keuzedelen kunnen aanbieden. Dit vinden wij onwenselijk: vorming is voor alle studenten belangrijk evenals een ruime mogelijkheid om keuzedelen te kiezen.
- Wij pleiten ervoor dat het gesprek over kritische denkvermogen en sociaal-culturele vaardigheden breder gevoerd wordt en de maatschappij (thuisituaties, politiek en media) waarin onze studenten (gaan) functioneren deze vaardigheden waardeert, stimuleert en laat zien.
- Het platform burgerschap in oprichting heeft nu de functie kennisdeling gekregen. Wij hebben de overtuiging dat die functie breder moet zijn. Onderwerpen als waardenontwikkeling, morele moed voor docenten zouden expliciet binnen en met het platform ontwikkeld moeten worden. We bepleiten ook een platform dat breder is dan alleen het MBO. Het platform zou aangevuld moeten worden met ambassadeurs uit media, politiek, ethiek, filosofie en jongerencultuur. Ambassadeurs die rolmodel willen zijn en hun achterban/omgeving heel concreet gaan stimuleren dat ook te zijn.
- Wanneer de overheid serieus een verschil wil maken met deze wet is het genoemde bedrag onvoldoende. Voorzichtig geven we aan dat het van onvoldoende sociaal-culturele vaardigheden getuigt om een Rolls Royce te willen krijgen en niet meer uit te willen geven dan een Suzuki Alto kost.